

Chambre des Représentants

SESSION 1954-1955.

28 JUIN 1955.

Demande de levée de l'immunité parlementaire
d'un membre de la Chambre des Représentants.

RAPPORT

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION SPECIALE (1)

PAR M. PIERSON.

MESDAMES, MESSIEURS,

La Chambre des représentants a été saisie, le 25 mai 1955, d'une demande émanant du Parquet de la Cour d'Appel de Gand, tendant à obtenir, conformément à l'article 45 de la Constitution, l'autorisation de poursuites à charge d'un membre de la Chambre, M. Develter, Godfried.

La commission spéciale a procédé à l'étude de la doctrine et de la jurisprudence parlementaires. Elle croit pouvoir, après cet examen, dégager les principes suivants régissant cette matière.

— L'inviolabilité édictée par l'article 45 de la constitution a pour but de permettre aux assemblées parlementaires de remplir leur mission et d'éviter, dans toute la mesure du possible, qu'un de leurs membres puisse être empêché par l'Exécutif d'accomplir librement tous les devoirs de son mandat, pendant la durée de la session.

— Cette inviolabilité est d'ordre public; il n'appartient donc pas à un membre d'une des deux Chambres législatives de renoncer à une garantie qui ne lui est pas personnelle mais qui a été édictée en vue d'assurer le bon fonctionnement de l'institution dont il fait partie.

— Enfin cette inviolabilité ne peut pas être confondue avec un privilège de juridiction.

C'est en conséquence, en tenant compte du but poursuivi par l'article 45 de la Constitution, qu'il appartient au Parle-

(1) Composition de la Commission : MM. Joris, président, De Gryse, De Vleeschauwer, du Bus de Warnaffe, Bohy, Fayat, Pierson.

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1954-1955.

28 JUNI 1955.

Verzoek tot opheffing van de parlementaire
onschendbaarheid van een lid van de Kamer der
Volksvertegenwoordigers.

VERSLAG

NAMENS DE BIJZONDERE COMMISSIE (1),
UITGEBRACHT

DOOR DE HEER PIERSON.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Op 25 Mei 1955 werd bij de Kamer der Volksvertegenwoordigers een verzoek ingediend, uitgaande van het Parquet van het Hof van beroep te Gent en dat er toe strekte, overeenkomstig artikel 45 van de Grondwet, machtiging tot het instellen van vervolgingen te bekomen ten laste van een lid van de Kamer, de heer Develter, Godfried.

De Bijzondere Commissie heeft de parlementaire en rechtspraak bestudeerd. Zij meent na dit onderzoek volgende beginselen daaromtrent te kunnen vooropzetten :

— De onschendbaarheid, uitgevaardigd bij artikel 45 van de Grondwet, strekt er toe de parlementaire vergaderingen in staat te stellen hun opdracht te vervullen, en voor zover dit enigszins mogelijk is, te voorkomen dat een van hun leden tijdens de duur der zitting door de Uitvoerende macht zou kunnen verhinderd worden al de plichten van zijn mandaat vrij te vervullen.

— Die onschendbaarheid is van openbare orde; het staat een lid van een der beide wetgevende Kamers dus niet vrij af te zien van een waarborg die niet voor hem persoonlijk geldt, maar die werd uitgevaardigd met het oog op de goede werking van de instelling waarvan hij deel uitmaakt.

— Ten slotte mag die onschendbaarheid niet worden verward met enig voorrecht van rechtsmacht.

Op grond van artikel 45 van de Grondwet is het dus het Parlement dat in elk bijzonder geval moet beoordelen of de

(1) Samenstelling van de Commissie : de heren Joris, voorzitter; De Gryse, De Vleeschauwer, du Bus de Warnaffe, Bohy, Fayat, Pierson.

ment d'apprécier, dans chaque cas particulier, s'il convient d'accorder ou non, la levée totale ou partielle de l'immunité.

L'étude des précédents permet de dégager les questions que les commissaires désignés par le Parlement se sont efforcés de libeller pour pouvoir trancher, à la lumière des principes que nous venons de rappeler, les cas d'espèces avec lesquels ils étaient confrontés.

Ces questions peuvent être articulées comme suit :

- 1) La demande d'autorisation de poursuite paraît-elle, ou non, inspirée par un mobile étranger au souci d'une bonne administration de la justice ?
- 2) Les faits incriminés sont-ils susceptibles de constituer une infraction ?
- 3) Sans qu'il appartienne à la Chambre de s'ériger en juridiction, les faits incriminés sont-ils manifestement imaginaires ou bien, au contraire, existe-t-il des charges valant d'être discutées ou une articulation justifiant des mesures d'instruction ?
- 4) Les poursuites auront-elles pour conséquence d'empêcher le parlementaire d'exercer librement tous les devoirs de son mandat ?
- 5) Les faits incriminés ont-ils été commis dans un but politique, sont-ils la conséquence d'une action politique ou, au contraire, sont-ils absolument étrangers à l'activité politique du mandataire ?

Après avoir examiné le dossier transmis par le Parquet de la Cour d'appel de Gand et analysé les faits incriminés, la commission spéciale a estimé, à l'unanimité, qu'il y avait lieu, en l'espèce, de proposer à la Chambre d'autoriser les poursuites, étant entendu que la levée d'immunité à consentir devrait être partielle et limitée aux seules poursuites, à l'exclusion de la détention préventive.

La commission spéciale a tenu compte de certaines circonstances, particulières au cas d'espèce, qu'elle estime devoir énoncer :

- 1) L'initiative des poursuites n'est pas due à la partie publique mais à une partie plaignante;
- 2) Le membre, objet de la demande d'autorisation des poursuites, a exprimé le vœu de voir la Chambre prononcer la levée de l'immunité;
- 3) Le membre, objet de la demande d'autorisation des poursuites, a déposé plainte contre la partie plaignante;
- 4) La proximité des vacances parlementaires réduit considérablement les risques de voir l'instruction pénale entraver l'exercice du mandat de l'intéressé.

Ce rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,

M.-A. PIERSON.

Le Président,

L. JORIS.

volledige of gedeeltelijke opheffing van de parlementaire onschendbaarheid al dan niet moet worden toegestaan.

Uit de studie van de precedentes kan worden afgeleid welke vragen de door het Parlement aangewezen Commissieleden hebben moeten opstellen om in het licht van de vermelde beginselen uitspraak te kunnen doen over de speciale gevallen tegenover welke zij werden geplaatst.

Deze vragen kunnen als volgt worden gesteld :

- 1) Blijkt het verzoek om machtiging tot vervolging al dan niet ingegeven te zijn door een beweegreden die niets te maken heeft met een goede rechtsbedeling ?
- 2) Zijn de ten laste gelegde feiten van dien aard dat zij een misdrijf uitmaken ?
- 3) Zonder dat de Kamer als rechtscollege mag optreden, zijn de ten laste gelegde feiten klaarblijkelijk denkbeeldig of zijn er, daarentegen, bezwaren die een behandeling waard zijn of een aangevoerd feit dat maatregelen van onderzoek wettigt ?
- 4) Zullen de vervolgingen het Parlementslid beletten al de plichten van zijn mandaat vrij te vervullen ?
- 5) Werden de ten laste gelegde feiten met een politiek oogmerk gepleegd, zijn ze het gevolg van een politieke actie of zijn ze daarentegen volkomen vreemd aan de politieke werkzaamheid van het Parlementslid ?

Na onderzoek van het dossier dat door het Parket van het Hof van beroep te Gent werd overgemaakt en na de ten laste gelegde feiten te hebben ontleed, was de Bijzondere Commissie eenparig van mening dat er in dit geval redenen bestaan om aan de Kamer voor te stellen machtiging tot vervolgingen te verlenen, met dien verstande dat de opheffing van de onschendbaarheid gedeeltelijk zou moeten zijn en beperkt tot de vervolgingen alleen, met uitsluiting van voorlopige hechtenis.

De Bijzondere Commissie heeft rekening gehouden met zekere omstandigheden eigen aan het speciale geval, die zij meent te moeten omschrijven als volgt :

- 1) Het initiatief der vervolgingen is niet te wijten aan de openbare maar aan een klagende partij.
- 2) Het lid, voorwerp van het verzoek om machtiging tot vervolgingen, heeft de wens uitgesproken dat de Kamer de onschendbaarheid zou opheffen;
- 3) Het lid, voorwerp van het verzoek om machtiging tot vervolgingen, heeft klacht ingediend tegen de klagende partij;
- 4) Nu het parlementair reces nabij is, wordt het gevaar dat het strafrechtelijk onderzoek de uitoefening van het mandaat van de betrokkene zou belemmeren, aanzienlijk beperkt.

Dit verslag werd eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,

M. A. PIERSON.

De Voorzitter,

L. JORIS.